

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ

ВСЕ БУДЕ
УКРАЇНА!

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

*«Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення готовності
оперативно-рятувальних підрозділів до виконання дій за призначенням»*

28 жовтня 2022 року
Харків – «Місто-герой України»

Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення готовності оперативно-рятувальних підрозділів до виконання дій за призначенням. Матеріали круглого столу. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 28 жовтня 2022. – 153 с.

У збірці розміщено матеріали круглого столу «Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення готовності оперативно-рятувальних підрозділів до виконання дій за призначенням». У збірці представлено наукові доповіді з наступних напрямків:

- проблемні питання організації служби та професійної підготовки в ДСНС України;
- оцінка застосування засобів і способів гасіння пожеж та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в умовах сьогодення;
- актуальні питання створення та використання пожежної та аварійно-рятувальної техніки, оснащення та засобів індивідуального захисту в Україні.

Редакційна колегія:

кандидат технічних наук, доцент Лісняк А. А.,
кандидат технічних наук, доцент Дубінін Д. П.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, представлених у збірнику.

Відповідальний за випуск Лісняк А. А.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З РОЗРОБКИ ОПЕРАТИВНИХ ПЛАНІВ ПОЖЕЖОГАСІННЯ НА ВИСОТНІ БУДИНКИ

*Сенчихін Ю. М., к.т.н., професор
Національний університет цивільного захисту України*

На всі житлові висотні та будинки підвищеної поверховості (з умовною висотою від 26,5 м до 47 м включно обов'язково розробляють), висотні громадські та адміністративні будинки і споруди – оперативні плани пожежогасіння (ОППГ).

Враховуючи специфіку розвитку та складність гасіння пожеж у висотних та будинках підвищеної поверховості, крім загальних вимог, викладених у методичні рекомендаціях [1], при складанні ОППГ рекомендується відображати в них такі дані:

На генеральному плані показують: контур будівлі з входами, стаціонарними пожежними сходами та орієнтацією розташування будівлі до прилеглих вулиць, під'їзди до будівлі, можливі місця встановлення авто драбин (АД) і колінчастих підйомників (АКП) із зазначенням радіусу та висоти їх дії, зовнішню мережу міського водопроводу з пожежними гідрами діаметр мережі та тиск у ній), водойми із зазначенням їх місткості, місця виходу сухотрубів для підключення магістральних ліній від пожежно-рятувальних автомобілів (ПРА) з метою подавання води на гасіння пожежі.

На планах поверхів, включаючи підвали та технічні поверхи, показують місця розташування засобів пожежогасіння внутрішніх пожежних кран-комплектів (ПКК), вузлів управління спринклерною системою, насосних станцій, стаціонарних установок газового та пінного гасіння, вентиляційних агрегатів протидимного захисту та місцевих електроцитів управління ними, установки засувок на внутрішньому протипожежному водопроводі, наявність пожежних ліфтів, евакуаційні виходи з приміщень у коридори, фойє, вестибюлі та шляхи руху по них до виходу на сходову клітку або безпосередньо на зовні.

У текстовій частині ОППГ необхідно вказати характеристику будівлі: її поверховість, висоту, площу забудови, кількість людей на кожному поверсі й у будівлі загалом; наявність обслуговуючого персоналу в денний та нічний час; наявність горючих матеріалів у оздобленні приміщення; забезпеченість будівлі пожежним зв'язком, вид системи екстреного оповіщення, її розміщення та порядок приведення в дію.

Окремо має бути докладно викладено протипожежний захист будівлі: продуктивність пожежних насосів та способи їх включення; число та місця розміщення ПКК на поверсі та в будівлі в цілому; місця розміщення шахт димовидалення, місця розташування кнопок дистанційного пуску вентиляційних систем підпору повітря та видалення диму; автоматичні засоби сповіщення та гасіння пожежі.

Необхідно вказати оптимальні шляхи евакуації людей, способи проведення рятувальних робіт та можливість евакуації людей з поверхів, що перевищують висоту висування АД і АКП, використання рятувальних пристроїв, обладнання та ін.

Орієнтовно розрахувати час для оперативного розгортання та масового рятування людей для найбільш складних варіантів можливої пожежі (з використанням пропонуваного рис. 1-3 вказати напрями та способи прокладання рукавних ліній у графічній частині плану).

З урахуванням специфіки кожної будівлі необхідно проводити розрахунок сил і засобів з варіантами гасіння на нижніх та верхніх поверхах.

Окремим розділом ОППГ мають бути виділені рекомендації:

Для КП (керівника гасіння пожежі) - враховувати особливості проведення розвідки, шляхи та способи евакуації людей з верхніх поверхів будівлі, найбільш вигідні напрями введення сил і засобів, доцільні схеми оперативного розгортання та способи прокладання рукавних ліній на верхні поверхи стосовно конкретної будівлі; розташування оперативних

дільниць; використання спеціального пожежно-технічного обладнання для видалення диму, зниження температури; заходи боротьби з водою, що проливається надмірно.

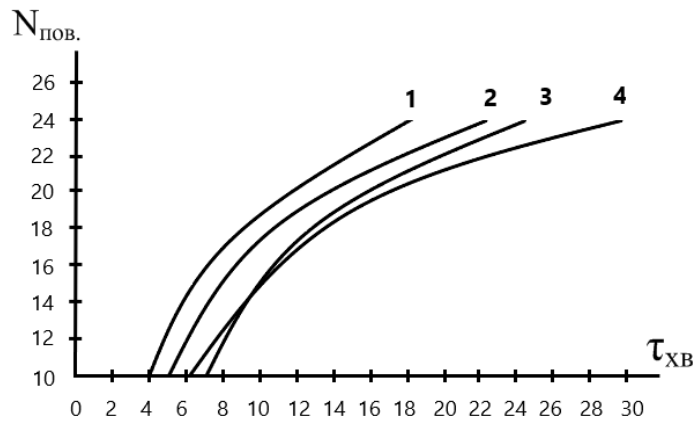

Рисунок 1 – Час оперативного розгортання з подаванням одного ствола Б на верхні поверхи будівлі різними способами (без пуску води): 1 – опусканням рукавів зовні будівлі; 2 - між маршами сходової клітки; 3 – за допомогою рятувальних мотузок зовні будівлі; 4 - по маршах сходової клітки.

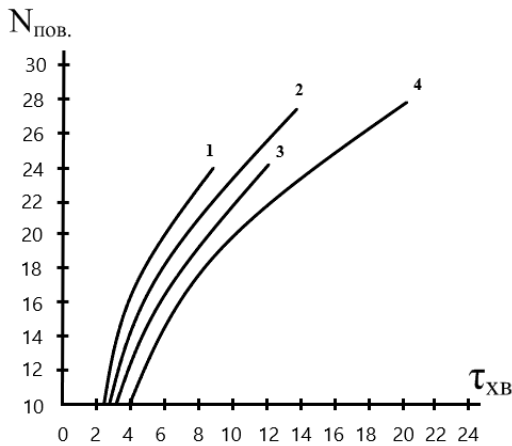

Рис. 2. Час підйому ланки ГДЗС на верхні поверхи по маршах сходової клітки: 1 - у житлових будинках без включення у ЗІЗОД; 2 - те саме, з включенням; 3 - у громадських будівлях без включення у ЗІЗОД; 4 - те саме, з включенням.

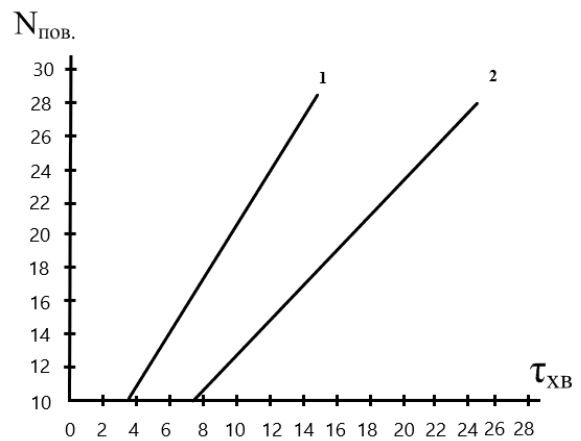

Рис. 3. Час винесення «постраждалого» ланкою ГДЗС з верхніх поверхів будівлі за маршами сходової клітки: 1 - без включення у ЗІЗОД; 2 - з включенням у ЗІЗОД.

Для НШ (начальника штабу на пожежі) - враховувати таблицю зосередження сил і засобів у часі й розстановці їх на місцевості, схеми радіозв'язку; у нічний час - схеми оперативного розгортання засобів оповіщення автомобіля зв'язку та освітлення (АЗО).

Для НТ (начальника тилу) - враховувати схеми розміщення ПРА на джерела водопостачання та подавання води у верхні поверхи будівлі; таблиці можливого відбору води із міської мережі; місця підключення ПРА до внутрішнього протипожежного водопроводу будівлі; місця розміщення насосної станції, засувок та вузлів управління спринклерних та дренчерних систем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні рекомендації зі складання та використання оперативних планів і карток пожежогасіння. Наказ МНС України від 23.09.2011 №1021.

<i>Мельниченко А. С., Кустов М. В.</i> Встановлення ефективності методики прогнозування ліквідації аварій з викидом небезпечних газів	52
<i>Нуязін В. М., Ведула С. А., Єрйома О. С., Андрощук О. В.</i> Попередження утворення вибухонебезпечних концентрацій при аваріях на ПРАТ «АЗОТ»	54
<i>Одинець А. В., Фещук Ю. Л., Циганков А. О., Жихарев О. П., Голікова С. Ю.</i> Особливості оперативних дій пожежно-рятувальних підрозділів при гасінні пожеж на складах нафти і нафтопродуктів, які виникли внаслідок збройної агресії в умовах воєнного стану	56
<i>Остапов К. М., Грицина І. М.</i> Використання сучасних технічних засобів для підвищення ефективності пошукових робіт при руйнуванні будівель	58
<i>Пісня Л. А., Таргонський О. О., Попов І. І., Серікова О. М.</i> Шляхи впровадження системного підходу до забезпечення екологічної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури ОТГ в умовах воєнного стану	60
<i>Сенчихін Ю. М.</i> Рекомендації з розробки оперативних планів пожежогасіння на висотні будинки	62
<i>Соколов Д. Л.</i> Метод переміщення аварійно-рятувального обладнання на верхні поверхи будинків при проведенні аварійно-рятувальних робіт	64
<i>Сухарькова О. І.</i> Технологічні рішення розбирання пошкоджених будівель	66
<i>Трегубов Д. Г. Кіреєв О. О., Дадашов І. Ф.</i> Пошук балансу між охолоджуючими та ізолюючими властивостями плавучого вогнегасного шару для гасіння рідин	68
<i>Усачов Д. В.</i> Підвищення ефективності координації дій пожежних та піротехнічних підрозділів в умовах воєнного стану	70
<i>Христин В. В., Бондаренко С. М., Маляр М. В.</i> Сучасні дослідження термічного впливу на стійкість систем раннього виявлення пожежі	72
<i>Щербак С. М., Строколіс С. О.</i> Гасіння пожеж у висотних житлових будівлях з використання пожежних кран-комплектів	74

СЕКЦІЯ 3 «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПОЖЕЖНОЇ ТА АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ, ОСНАЩЕННЯ ТА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ»

<i>Алфьоров С. Г., Кальченко Я. Ю., Кулеш Д. П.</i> Аналіз технічних характеристик та функціональних особливостей пожежних автомобілів	77
<i>Антошкін О. А., Рашкевич О. С.</i> Забезпечення працездатності систем пожежної сигналізації шляхом проведення випробувань оптико-електронних димових пожежних сповіщувачів	79
<i>Белюченко Д. Ю., Нанкова В. С.</i> Організація зберігання спеціального оснащення та страхових засобів	81
<i>Бородич П. Ю., Дягілев К. А.</i> Аналіз пристроїв для спуска, які використовуються в підрозділах ДСНС при роботі на висоті	83
<i>Бородич П. Ю., Лілюхін М. О.</i> Дослідження з'єднувальних пожежних головок	85
<i>Бурменко О. А., Крилкіна А. Д.</i> Організація похилої або круто похилої переправи	87
<i>Виноградов С. А., Шахов С. М., Грищенко Д. В.</i> Особливості формування компресійної піни у камерах змішування	89
<i>Гапон Ю. К., Чиркіна М. А., Слепужніков Є. Д., Лимар Є. Д.</i> Корозійне руйнування баків для зберігання піноутворювача в пожежних автоцистернах	91
<i>Єлізаров О. В.</i> Властивості полімерів і виробів з них для використання в повітряних балонах	93
<i>Закора О. В., Фещенко А. Б.</i> Врахування радіперепон у моделі робочої зони RTLS-системи району надзвичайної ситуації	95

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

«Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення готовності оперативно-рятувальних підрозділів до виконання дій за призначенням»

Відповідальний за випуск А. А. Лісняк

Технічний редактор Д. П. Дубінін

Підписано до друку 17.10.2022

Друк. арк. 8

Тир. 100

Ціна договірна

Формат А5

Типографія НУЦЗУ, 61023, Харків, вул. Чернишевська, 94